

Foundations of Halacha 18.6 - Staying on the Right Side [of the Door]

<p>1. <u>Gemara Menachot 34a</u></p> <p>Ameimar said: This corner entrance requires a Mezuzah. Rav Ashi said to Ameimar: But it does not have sideposts! He replied: Here are the sideposts! <u>Rashi</u> As if to say, "these ends of the walls are the sideposts themselves." Rav Pappa visited the house of Mar Shmuel. He saw a certain entrance that had only one sidepost, on the left, and had a Mezuzah affixed to it. He said to [Mar Shmuel]: [This practice is] in accordance with whom? Rabbi Meir. Say that when did Rabbi Meir say [his ruling] - [when the one sidepost] is on the right - on the left, did he say? What is the source? For it was taught in a Baraita: "[the doorposts of] your house"- as you come in on the right. You say on the right, or is it perhaps on the left? The Torah states: "your house". What is the derivation? Rabbah said: the way of "<u>ביאתך</u>" - your entering - [which is] on the right side, for when a person begins to move, [it is] his right leg that he begins to move first. Rav Shmuel bar Acha said in the presence of Rav Pappa and in the name of Rava bar Ulla: [The source is] from here: <i>And Yehoyada the Kohen took one chest and bored a hole in its lid, and he placed it near the altar on the right side, as one enters the Temple of G-d, and the Kohanim who were the overseers of the threshold put there all the money that was brought to the Temple of G-d.</i></p>	<p><u>מנחות לד:א</u></p> <p>אמר אמימר: האי פיתחא דאקרנא חייב במזוזה. אמר ליה רב אשי לאמימר: והא לית ליה פצימין! א"ל: עדי פצימי. <u>רש"י</u> עדי - הרי כלומר אלו ראשי הכתלים הן הן פצימין. רב פפא איקלע לבי מר שמואל, חזא ההוא פיתחא דלא הוה ליה אלא פצים אחד משמאלא ועבידא ליה מזוזה, א"ל: כמאן? כר"מ, אימר דאמר ר"מ - מימין. משמאל מי אמר? מאי היא? דתניא: ביתך - ביאתך מן הימין; אתה אומר: מן הימין, או אינו אלא משמאל? ת"ל: ביתך. מאי תלמודא? אמר רבה: דרך ביאתך מן הימין, דכי עקר איניש כרעיה דימינא עקר. רב שמואל בר אחא קמיה דרב פפא משמיה דרבא בר עולא אמר, מהכא: +מלכים ב' י"ב ויקח יהודע הכהן ארון אחד ויקב חור בדלתו ויתן אותו אצל המזבח מימין בבוא איש בית ה' ונתנו שמה הכהנים שומרי הסף את כל הכסף המובא בית ה'.</p>
<p>2. <u>Shulchan Aruch YD 289:2</u></p> <p>One must affix the Mezuzah on the right of the one who enters. <u>Rema</u> and there is no difference whether he is left-handed or not. If one affixed the Mezuzah on the left, it is invalid.</p>	<p><u>שו"ע יו"ד רפ"ט</u></p> <p>וצריך לקבעה על ימין הנכנס. ה (ח) ואין חילוק בין אם הוא אטר יד או לא (מרדכי ה"ק). ט] ואם קבעה משמאל, פסולה.</p>
<p>3. <u>Gemara Menachot 33a</u></p> <p>And Rav Yehuda said in the name of Shmuel: With regard to [the placement of a] Mezuzah, follow the indication of the pivot. What is the "indication of the pivot"? Rav Adda said: The socket. What is the case? For example, an entrance that is between two houses - between the men's house and the women's house. The <i>Reish Galuta</i> built a house. He said to Rav Nachman, "Affix Mezuzot for me." Rav Nachman said, "Put up the doorposts first."</p>	<p><u>מנחות לג:א</u></p> <p>ואמר רב יהודה אמר שמואל: במזוזה הלך אחר היכר ציר. מאי היכר ציר? אמר רב אדא: אבקתא. היכי דמי? כגון פיתחא דבין תרי בתי, בין בי גברי לבי נשי. רייש גלותא בנא ביתא, אמר ליה לרב נחמן: קבע לי מזוזתא, א"ר נחמן: תלי דשי ברישא.</p>

ש"ך יורה דעה סימן רפט

ה ואין חילוק בין אם הוא אטר יד ורגל - ולא דמי לתפילין דאטר מניח בימין של כל אדם וכמו שנתבאר בא"ח סי' כ"ז סעיף ו' דשאני מזוזה דהוי לשמור כל בני הבית משא"כ בתפילין דהוה לדידיה לחודיה כ"כ הב"י בשם המרדכי ונראה דה"ה אם א' לבדו דר בבית והוא אטר או שכל בני הבית אטרים דלא דמי לתפילין שהם מצות שבגופו לכך אזלינן בתר ימין דידיה משא"כ מזוזה דאינה אלא חובת הבית לכך אזלינן בתר ימין של כל האדם והיינו שלא חילקו בש"ס ופוסקים בין בני הבית אטרים או לא וכן נראה דעת הרב שלעולם מניח בימין וכן נוהגין:

שו"ת אגרות משה יורה דעה ח"ד סימן מג ד"ה ובדבר הבית

ובדבר הבית שיש פתח ראשי מהרחוב להבית, אבל משם אין נכנסין להבית אלא בשבתות ויו"ט וכשיזדמן יום חול כשהוא יום שמחה לבעה"ב. אבל בימי החול אין נכנסין דרך שם אלא דרך פתח למקום המעלות, ומשם נכנסים להפרוזדור שמשם איכא פתחים לכל חדרי הבית וגם פתח להחדר שיש לו פתח הראשי מהרחוב. ונמצא שרוב כניסות האינשי, וגם רוב הכניסות מאנשי הבית, הם מפתח הנכנס למקום המעלות ומשם להפרוזדור שבאים משם לכל חדרי הבית ע"י הפתחים שיש לכל חדר וחדר.

ודאי רוב הכניסות - שהם בימי החול - הם דרך פתח השני להבית, וצריך לקבוע מזוזות שבכל חדר וחדר בצד ימין מכניסה דפתח שיש מהפרוזדור לכל חדר וחדר. וכן בפתחים שיש מחדר לחדר צריך לקבוע לפי הכניסה כשבאים מהרחוב דרך פתח השני - שהוא לכניסות דכל יום. אבל בהפתח שיש מהחדר שאיכא שם פתח הראשי מהרחוב לשאר חדרי הבית, צריך לידע - דאם מצד חשיבות חדר ההוא אין משתמשין שם בימי החול אלא בשבתות ויו"ט וימי שמחה שמזדמנים, שאז הוא עיקר הכניסה דרך פתח הראשי, שממילא גם קביעת המזוזה להחדר ההוא הוא לפי הכניסה מפתח הראשי, שהרי תמיד כשמשתמשים בו נכנסים אליו מן הרחוב. ואם יש גם תשמישין בחול בחדר ההוא, שא"כ לפעמים כשמשתמשין בו באין לשם דרך הפתח שממנו לחדרי הבית, צריך לקבוע גם לפתח ההוא בצד ימין הכניסה מחדרי הבית לחדר ההוא, וכל זה פשוט וברור בעה"י.